

БЮДЖЕТНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ ЯК БАЗОВИЙ ЕЛЕМЕНТ НОРМАТИВНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО БЮДЖЕТНОГО ОБЛІКУ

Свірко С.В.,

*д.е.н., професор, професор кафедри обліку в кредитних і бюджетних установах та економічного аналізу,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»*

- A** *Статтю присвячено питанню оновлення Бюджетного кодексу України в контексті нормативного забезпечення бюджетного обліку.*
- B** *Бюджетний облік, бухгалтерська звітність, Бюджетний кодекс, стратегія модернізації.*

БЮДЖЕТНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ КАК БАЗОВЫЙ ЭЛЕМЕНТ НОРМАТИВНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ОТЕЧЕСТВЕННОГО БЮДЖЕТНОГО УЧЕТА

Свирко С.В.,

*д.э.н., профессор, профессор кафедры учета в кредитных и бюджетных учреждениях и экономического анализа,
ГВУЗ «Киевский национальный экономический университет имени Вадима Гетьмана».*

- A** *Статья посвящена вопросу обновления Бюджетного кодекса Украины в контексте нормативного обеспечения бюджетного учета.*
- B** *Бюджетный учет, бухгалтерская отчетность, Бюджетный кодекс, стратегия модернизации.*

BUDGET CODE OF UKRAINE AS A BASIC ELEMENT STANDARD OF DOMESTIC BUDGET ACCOUNTING

Svirko S.V.,

*Doctor of Economics, Professor, Professor at Credit and Budget Institutions Accounting and Economic Analysis Department,
SHEI «Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman».*

- A** *The article is devoted to updating the Budget Code of Ukraine in the context of regulatory budget accounting.*
- B** *Budget accounting, financial statements, budget code, the strategy of modernization.*

Постановка проблеми

Набуття Україною у 1991 році незалежності викликало потребу у перебудові найважливіших складових вітчизняної економіки, у тому числі бюджетної системи України. Результати десятирічної праці провідних вітчизняних фахівців в галузі бюджетного управління, державних фінансів з формування ключових її позицій було формалізовано у 2001 році у вигляді Бюджетного кодексу України. Впродовж наступних років на тлі євроінтеграційних процесів відбувалося подальше наближення механізму управління бюджетною системою України до світових стандартів. Втім, запровадження поодиноких процедур не вирішувало завдання з підвищення ефективності управління бюджетними коштами, а, отже, останні потребували комплексного осмислення, продовження та закріплення на найвищому законодавчому рівні. Модернізація

бюджетної системи України, напями, завдання та мета якої лягли в основу Бюджетного кодексу України-2011, передбачає передусім запровадження програмно-цільового методу у бюджетному процесі України [1]. Остаточне закріплення у вітчизняному законодавстві методу управління бюджетними коштами, що передбачає досягнення конкретних результатів за рахунок коштів бюджетів із застосування оцінки ефективності використання бюджетних коштів на всіх стадіях бюджетного процесу, свідчить, по-перше, про послідовне дотримання Україною узятих на шляху до світової інтеграції зобов'язань; по-друге, про чітку позицію України щодо посилення контролю за ефективністю та результативністю використання бюджетних коштів, який є необхідною умовою оптимізації не тільки бюджетної політики, а й системи управління державними фінансами. Ключовими позиціями програмно-цільового

методу у бюджетному процесі виступають бюджетні програми, відповідальні виконавці бюджетних програм, паспорти бюджетних програм, результативні показники бюджетних програм. Інструментом реалізації останніх у частині фінансової інформації виступає бюджетний облік.

Вітчизняний бюджетний облік знаходиться на етапі активного реформування з метою гармонізації його положень до світової практики. Основні його напрями представлені у постанові Кабінету Міністрів України «Про затвердження Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі України на 2007-2015 роки» від 16.01.2008 р. №34 [2, 3]. Реалізація Стратегії модернізації бюджетного обліку відбувалась впродовж п'яти років поступово, і на сьогодні можна казати про практично повне виконання запланованих відповідних заходів. Варто зазначити, що первинним завданням Стратегії модернізації бюджетного обліку виступила підготовка пропозицій з метою внесення змін до Бюджетного кодексу України у контексті власне процесів модернізації бюджетного обліку [4].

Аналіз останніх джерел та невирішені раніше частини загальної проблеми

Розгляду проміжних результатів реалізації Стратегії модернізації вітчизняного бюджетного обліку присвячено незначну кількість наукових публікацій, що пов'язано, передусім, з обмеженим колом вітчизняних вчених, що переймаються проблематикою вказаної підскладової національної системи бухгалтерського обліку. Представлені у вітчизняній спеціалізованій пресі наукові статті Гізатуліної Л.В., Єфіменко Т.І., Левицької С.О., Ловінської Л.Г., Сушко Н.І. присвячені підходам щодо удосконалення методології та методики бюджетного обліку, оминаючи аспект формування нових положень його нормативно-правового забезпечення, зокрема, в межах оновленого Бюджетного кодексу України [3, 5–10]. Утім, питання удосконалення вітчизняного бюджетного законодавства в умовах модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі потребують додаткового опрацювання.

Зауважимо, що вищезазначені перетворення не є остаточними; кроки з подальшого реформування бюджетного обліку закріплені у ст.ст. 43, 56 нового Бюджетного кодексу України, згідно з якими бухгалтерський облік виконання бюджетів та кошторисів має здійснюватись відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку. Національні

положення (стандарті) бухгалтерського обліку у державному секторі (НП(С)БОДС) сформовано з метою гармонізації положень вітчизняного бюджетного обліку до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку для державного сектора (МАСБОДС); у практику бухгалтерського обліку суб'єктів державного сектора НП(С)БОДС вводяться з 2015 року. У зв'язку з побудовою нової методологічної бази бухгалтерського обліку у державному секторі на основі НП(С)БОДС потребує оновлення бюджетне законодавство України.

Мета статті

Надати характеристику оновленим обліковим позиціям Бюджетного кодексу України у контексті модернізації вітчизняного бюджетного обліку.

Виклад основного матеріалу дослідження

Бюджетний кодекс України обіймає центральну позицію у бюджетному законодавстві України, виступаючи його постійною складовою, яка визначає правові засади функціонування бюджетної системи України, її принципи, основи бюджетного процесу і міжбюджетні відносини та відповідальність за порушення бюджетного законодавства [11]. Вказаний нормативний документ являє собою кодифікований нормативно-правовий акт, який забезпечує детальне правове регулювання бюджетної сфери суспільних відносин і має структурний розподіл на частини, розділи, підрозділи, статті, що певною мірою відображають зміст бюджетного [12]. Відповідно до структури Бюджетного кодексу України, питання бухгалтерського обліку висвітлені у главах 10 та 12, утім положення глав 1 (ст. 2, що містить термінологію), а також глави 8, де у ст. 43 зазначено, що «...ведення бухгалтерського обліку і складання звітності про виконання бюджетів з дотриманням національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку...» та інших структурних компонентів Бюджетного кодексу України також відбивають оновлені позиції бюджетного обліку, зокрема, представлені у національних положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку у державному секторі (табл. 1).

У контексті загальної тематики цього наукового дослідження важливою позицією Бюджетного кодексу України виступає сфера бухгалтерського обліку та звітності про виконання Державного бюджету України, які є основою інформаційно-аналітичного забезпечення бюджетної системи держави.

**ПЕРЕЛІК ТА КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА ОБЛІКОВИХ ПОЗИЦІЙ,
ПРЕДСТАВЛЕНИХ У БЮДЖЕТНОМУ КОДЕКСІ УКРАЇНИ**

Таблиця 1

СТАТТЯ БЮДЖЕТНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ		ХАРАКТЕРИСТИКА ОБЛІКОВИХ ПОЛОЖЕНЬ
№ 3/П	НАЗВА	
7	Принципи бюджетної системи України	Визначена єдність порядку ведення бухгалтерського обліку та звітності про виконання бюджетів, що витікає з принципу єдності бюджетної системи України
20	Застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі	Закріплено положення про підтвердження результативних показників бюджетної програми даними бухгалтерського та внутрішньогосподарського (управлінського) обліку, фінансової та іншої звітності Зафіксовано необхідність відбиття у порядку використання бюджетних коштів, що складається головними розпорядниками коштів за бюджетними програмами, здійснення заходів за якими потребує нормативно-правового визначення механізму використання бюджетних коштів, вимоги щодо відображення у бухгалтерському обліку отриманих (створених) оборотних та необоротних активів бюджетними установами
22	Розпорядники бюджетних коштів	Серед обов'язків головного розпорядника бюджетних коштів зафіксовано функцію із забезпечення організації та ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової та бюджетної звітності у порядку, встановленому законодавством
43	Казначейське обслуговування бюджетних коштів	Серед основних складових казначейського обслуговування бюджетних коштів виокремлено ведення бухгалтерського обліку і складання звітності про виконання бюджетів з дотриманням національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку
45	Виконання Державного бюджету за доходами	Закріплено за центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів функцію з ведення бухгалтерського обліку усіх надходжень Державного бюджету України
48	Взяття бюджетних зобов'язань	За центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, закріплено функцію з реєстрації та обліку зобов'язань розпорядників бюджетних коштів і відображення їх у звітності про виконання бюджетів
49	Здійснення платежів відповідно до взятих зобов'язань	Визначено умову здійснення платежів центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, за дорученням розпорядників бюджетних коштів, а саме: за умов наявності відповідного бюджетного зобов'язання для платежу у бухгалтерському обліку виконання бюджету
56	Ведення бухгалтерського обліку виконання Державного бюджету України	Визначено, що регулювання питань методології бухгалтерського обліку та звітності про виконання бюджетів здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної бюджетної політики Закріплено повноваження із ведення бухгалтерського обліку виконання Державного бюджету (він має відображати всі активи та зобов'язання держави) за органами, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної бюджетної політики Закріплено регламентацію бухгалтерського обліку бюджетних установ через національні положення (стандарты) бухгалтерського обліку та інші нормативно-правові акти щодо ведення бухгалтерського обліку в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної бюджетної політики Закріплено положення організації роботи головного бухгалтера та бухгалтерських служб бюджетних установ, яке регламентується постановами Кабінету Міністрів України та рішеннями центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, відповідно до законодавства про працю Визначено порядок обліку надходжень та витрат бюджету у валових показниках та хронологічному порядку Визначено порядок підтвердження всіх бухгалтерських записів відповідними документами
57	Порядок закриття рахунків після закінчення бюджетного періоду	Визначено порядок закриття рахунків наприкінці поточного бюджетного періоду (31 грудня), що були відкриті у поточному бюджетному періоді для виконання бюджету центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів
58	Звітність про виконання Державного бюджету України	Визначено: розподіл звітності про виконання бюджетів (кошторисів бюджетних установ) на фінансову та бюджетну, а також регламентацію їх складання (за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку та нормативними документами центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів; повноваження зі зведення, складання та подання звітності про виконання Державного бюджету та бюджетних установ (відповідно центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, та головним бухгалтером бюджетних установ); розподіл звітності про виконання Державного бюджету на оперативну, місячну, квартальну та річну
59	Місячний звіт про виконання Державного бюджету	Визначено повноваження та напрями подання місячної звітності про виконання Державного бюджету
60	Квартальний звіт про виконання Державного бюджету України	Визначено повноваження та напрями подання квартальної звітності про виконання Державного бюджету, а також її склад

СТАТТЯ БЮДЖЕТНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ		ХАРАКТЕРИСТИКА ОБЛІКОВИХ ПОЛОЖЕНЬ
№ З/П	НАЗВА	
61	Річний звіт про виконання закону про Державний бюджет України	Визначено повноваження та напрями подання річної звітності про виконання Державного бюджету, а також її склад
62	Розгляд річного звіту про виконання закону про Державний бюджет України	Визначено порядок розгляду звіту про виконання Державного бюджету Рахунковою палатою та Верховною Радою
78	Виконання місцевих бюджетів	Підтверджує одноосібні повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів щодо ведення бухгалтерського обліку та звітності про виконання бюджетів та відображення у них усіх надходжень до місцевих бюджетів
85	Передача державного права на здійснення видатків	Закріплено облікове забезпечення процесу управління передачею державою прав на здійснення видатків через головних розпорядників бюджетних коштів за державним бюджетом розпорядникам коштів за місцевими бюджетами
108	Порядок перерахування міжбюджетних трансферів	Закріплено порядок перерахування дотацій вирівнювання з Державного бюджету через застосування кошика доходів Державного бюджету для надання міжбюджетних трансферів, що надходять на аналітичні рахунки обліку доходів Державного бюджету
116	Порушення бюджетного законодавства	Серед порушень бюджетного законодавства у тому числі виокремлено: 1) порушення порядку реєстрації та обліку бюджетних зобов'язань, включаючи необґрунтовану відмову у реєстрації або несвоєчасну реєстрацію бюджетних зобов'язань; 2) порушення встановлених вимог щодо ведення бухгалтерського обліку та складання звітності про виконання бюджетів; 3) порушення встановлених порядку або термінів подання фінансової і бюджетної звітності бюджетних установ, а також подання такої звітності у неповному обсязі; 4) невідповідність даних, наведених у фінансовій і бюджетній звітності бюджетних установ, даним бухгалтерського обліку;
123	Відповідальність органів, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів	Закріплено відповідальність органів, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів за невиконання вимог щодо ведення бухгалтерського обліку та складання звітності про виконання бюджетів

Згідно зі ст. 56 Бюджетного кодексу України, регулювання питань методології бухгалтерського обліку та звітності про виконання бюджетів перебуває у віданні Міністерства фінансів України. Бухгалтерський облік усіх операцій щодо виконання Державного бюджету (активів та зобов'язань держави) здійснюють органи Державної казначейської служби України. При цьому надходження та витрати бюджету обліковуються суцільно у валових показниках незалежно від того, передбачається чи ні у бюджетних призначеннях взаємозарахування цих показників, а також чи мають відобразитися на рахунках у хронологічному порядку відповідно до встановленої законодавством процедури. Бюджетні установи ведуть бухгалтерський облік згідно з національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку та іншими нормативно-правовими актами щодо ведення бухгалтерського обліку [13, с. 405–406; 14]. Усі бухгалтерські записи мають підтверджуватися документально.

Нова редакція Бюджетного кодексу України передбачає встановлення регламенту організації роботи облікових підрозділів бюджетних установ. Так, ст. 56 вказує, що завдання та функціональні обов'язки бухгалтерських служб,

повноваження керівника бухгалтерської служби у бюджетних установах — головного бухгалтера та вимоги щодо його професійно-кваліфікаційного рівня визначаються Кабінетом Міністрів України. Призначення та звільнення головного бухгалтера бюджетної установи здійснюються за погодженням з Державною казначейською службою відповідно до законодавства про працю, з урахуванням типових професійно-кваліфікаційних характеристик головного бухгалтера бюджетної установи, затверджених Кабінетом Міністрів. Відзначимо, що положення Бюджетного кодексу України щодо організації роботи бухгалтерських служб бюджетних установ є наслідком виконання завдань щодо реалізації заходів Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку у державному секторі економіки країни.

Порядок закриття рахунків після закінчення бюджетного періоду регламентується ст. 56 Бюджетного кодексу України, згідно з якою Державна казначейська служба закриває усі рахунки, відкриті у поточному бюджетному періоді для виконання бюджету не пізніше 31 грудня поточного бюджетного періоду або останнього дня іншого бюджетного періоду (порядок закриття рахунків поточного бюджетного періоду та

відкриття рахунків наступного бюджетного періоду визначається Міністерством фінансів України). Залишки коштів державного бюджету на кінець бюджетного періоду установ України, які функціонують за кордоном, на рахунках, відкритих у банківських установах країн їх місцезнаходження, зберігаються на таких рахунках для здійснення видатків у наступному бюджетному періоді відповідно до кошторисів. На кінець бюджетного періоду Державна казначейська служба України зберігає залишки коштів на рахунках спеціального фонду державного бюджету та щодо субвенцій із спеціального фонду державного бюджету на рахунках спеціального фонду місцевих бюджетів для покриття відповідних витрат у наступному бюджетному періоді з урахуванням їх цільового призначення. У разі відсутності відповідних бюджетних призначень на наступний бюджетний період залишки коштів спеціального фонду перераховуються до загального фонду Державного бюджету. Бюджетні зобов'язання за бюджетними програмами спеціального фонду Державного бюджету, не передбаченими проектом закону про Державний бюджет України на наступний бюджетний період, поданим на розгляд до Верховної Ради, головні розпорядники бюджетних коштів зобов'язані виконати до кінця поточного бюджетного періоду у межах і за рахунок відповідних фактичних надходжень до спеціального фонду бюджету, не допускаючи наявності за такими зобов'язаннями кредиторської заборгованості на початок наступного бюджетного періоду. Усі надходження і витрати записуються у тому бюджетному періоді, в якому вони здійснені.

Згідно зі ст. 58 Бюджетного кодексу України, звітність про виконання Державного бюджету (кошторисів бюджетних установ) включає фінансову та бюджетну звітність: фінансова звітність складається згідно з національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку; бюджетна звітність відображає стан виконання бюджету, містить інформацію в розрізі бюджетної класифікації [1]. Форми фінансової і бюджетної звітності та порядок їх заповнення встановлюються Міністерством фінансів. Зведення, складання та подання звітності про виконання Державного бюджету України здійснюються Державною казначейською службою, яка покликана забезпечувати достовірність інформації про виконання Державного бюджету України. Головний бухгалтер бюджетної установи забезпечує складання та подання фінансової і бюджетної звітності відповідно до встановлених вимог.

Бюджетний кодекс визначає загальну класифікаційну ознаку звітності про виконання Державного бюджету України – за періодичністю подання. Відповідно до цієї ознаки звітність про виконання Державного бюджету України поділяється на оперативну, місячну, квартальну та річну.

Місячний звіт про виконання Державного бюджету подається Державною казначейською службою України Верховній Раді, Президенту, Кабінету Міністрів, Рахунковій палаті та Міністерству фінансів не пізніше 15 числа місяця, наступного за звітним. Зведені показники звітів про виконання бюджетів, інформація про виконання захищених видатків Державного бюджету України, інформація про використання коштів з резервного фонду Державного бюджету, інформація про перелік здійснених операцій з державним боргом, інформація про надані державні гарантії подаються Державною казначейською службою України Верховній Раді, Президенту, Кабінету Міністрів, Рахунковій палаті та Міністерству фінансів не пізніше 25 числа місяця, наступного за звітним. Звіт про бюджетну заборгованість подається не пізніше 1 числа другого місяця, що настає за звітним. Місячний звіт про фактичні надходження податків і зборів (обов'язкових платежів) та інших доходів бюджету, місячний звіт про податковий борг та про суми надміру сплачених грошових зобов'язань платників податків (у галузевому і територіальному розрізі та у розрізі джерел доходів і форм власності) подаються органами, що контролюють справляння надходжень бюджету, Верховній Раді України, Президенту, Кабінету Міністрів та Міністерству фінансів не пізніше 15 числа місяця, наступного за звітним [1].

Квартальний звіт про виконання Державного бюджету подається Державною казначейською службою України Верховній Раді, Президенту, Кабінету Міністрів, Рахунковій палаті та Міністерству фінансів не пізніше 35 днів після закінчення звітного кварталу. Органи, що контролюють справляння надходжень бюджету, подають Верховній Раді України, Президенту, Кабінету Міністрів та Міністерству фінансів інформацію про втрати доходів бюджету внаслідок податкових пільг не пізніше 50 днів після закінчення кварталу (не пізніше 70 днів після закінчення року), а також про суми списаного податкового боргу (у галузевому і територіальному розрізі та у розрізі джерел доходів і форм власності) і про розстрочені та відстрочені суми податкового боргу і грошових зобов'язань платників податків не пізніше 35 днів після закінчення кварталу.

Міністерство фінансів України у двотижневий строк після отримання квартального звіту про виконання Державного бюджету у поточному бюджетному періоді подає Комітету Верховної Ради України з питань бюджету інформацію про виконання текстових статей закону про Державний бюджет [13].

Річний звіт про виконання Закону про Державний бюджет України подається Кабінетом Міністрів Верховній Раді України, Президенту та Рахунковій палаті не пізніше 1 квітня року, наступного за звітним. Рахункова палата протягом двох тижнів з дня офіційного подання Кабінетом Міністрів України річного звіту про виконання закону про Державний бюджет готує та подає Верховній Раді України висновки про використання коштів Державного бюджету з оцінкою ефективності такого використання, а також пропозиції щодо усунення порушень, виявлених у звітному бюджетному періоді, та вдосконалення бюджетного процесу загалом. Розгляд у Верховній Раді України річного звіту про виконання Закону про Державний бюджет здійснюється за спеціальною процедурою, визначеною Регламентом Верховної Ради [1].

Окремий розділ Бюджетного кодексу України присвячено певним питанням обліку та звітування з виконання місцевих бюджетів. Так, склад та порядок формування звітності про виконання місцевих бюджетів визначається наведеними вище вимогами щодо звітності про виконання Державного бюджету України. Порядок подання звітності про виконання місцевих бюджетів має зрозумілі, з точки зору рівня бюджету, особливості: так, Державна казначейська служба України складає та подає відповідним місцевим фінансовим органам звітність про виконання місцевих бюджетів за встановленими формами. Зведені показники звітності про виконання бюджетів одночасно подаються територіальними органами Державної казначейської служби України відповідно Міністерству фінансів Автономної Республіки Крим, фінансовим органам місцевих державних адміністрацій та виконавчих органів відповідних місцевих рад на умовах, передбачених частиною першою цієї статті. Органи, що контролюють справляння надходжень бюджету, подають місцевим фінансовим органам відповідні місячні та квартальні звіти. Квартальний та річний звіти про виконання місцевого бюджету подаються до Верховної Ради Автономної Республіки Крим, відповідної місцевої ради Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевою державною адміністрацією, виконавчим

органом відповідної місцевої ради або сільським головою (якщо відповідний виконавчий орган не створено згідно із законом) у двомісячний строк після завершення відповідного бюджетного періоду. Перевірка річного звіту здійснюється Рахунковою палатою Верховної Ради Автономної Республіки Крим (щодо використання органами виконавчої влади коштів бюджету Автономної Республіки Крим), комісією з питань бюджету Верховної Ради АРК, відповідної місцевої ради, після чого Верховна Рада Криму, відповідні місцеві ради затверджують річний звіт про виконання бюджету або приймають інше рішення з цього приводу [1].

Результатом вирішення завдань щодо реалізації плану заходів із модернізації бухгалтерського обліку у державному секторі стало визначення ст. 112 Бюджетного кодексу України коло повноважень Державної казначейської служби України з контролю за дотриманням бюджетного законодавства. Так, до них належить здійснення контролю за [1]: веденням бухгалтерського обліку усіх надходжень і витрат Державного бюджету та місцевих бюджетів, складанням та поданням фінансової і бюджетної звітності; бюджетними повноваженнями при зарахуванні надходжень бюджету; відповідністю кошторисів розпорядників бюджетних коштів показникам розпису бюджету; відповідністю взятих бюджетних зобов'язань розпорядниками бюджетних коштів відповідним бюджетним асигнуванням, паспорту бюджетної програми (у разі застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі); відповідністю платежів взятим бюджетним зобов'язанням та відповідним бюджетним асигнуванням.

Висновки

Аналіз представлених позицій Бюджетного кодексу України вказує на визначення у межах бюджетної системи та бюджетного процесу існуючих об'єктів бюджетного обліку через опис механізмів проведення операцій з різними активами та зобов'язаннями, а також розширення позицій щодо загальних положень регламентації бухгалтерського обліку у процесі виконання Державного та місцевих бюджетів, положень організації роботи облікових підрозділів бюджетних установ, а також уточнення повноважень Державної казначейської служби України у процесі виконання Державного та місцевих бюджетів. Дослідження вказаних нововведень свідчить про здійснення останніх на виконання плану заходів щодо модернізації бухгалтерського обліку

у державному секторі України [2]. Проведене оновлення положень Бюджетного кодексу у частині деталізації раніше існуючих та представлення вперше сформованих позицій бюджетного

обліку сприятиме не тільки створенню ефективного інформаційного забезпечення виконання бюджетів країни, а й наближенню бюджетного законодавства України до світових аналогів.

1. Бюджетний кодекс України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2456-17&p=1309936556715078>
2. Про затвердження Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007–2015 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 16.01.2007 №34 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=888-2007-%F0>.
3. Інформаційне забезпечення управління державними фінансами: [у 2-х т.] (наук. практ. видан.)/за заг. Ред. Ф. О. Ярошенка. – К.: ДННУ «Акад. фін. управління», 2010. – Т. 1: Стандартизація бюджетного обліку як інструмент модернізації державних фінансів України/ Т. І. Єфіменко, Л. Г. Ловінська, С. В. Свірко, С. О. Левицька та ін. – 2010. – 226 с.
4. Свірко С. В., Фіред Д. О. Застосування НП(С)БОДС. Практичний посібник. Програма CAPS «Сертифікований бухгалтер бюджетних установ». – К.: ТОВ «Всеукраїнський інститут права і оцінки», 2012. – 314 с.
5. Державний бюджет і бюджетна стратегія 2012–2014: стабілізація та сталий розвиток в умовах реформування економіки України: у 4 т./ ДННУ «Акад. фін. управління»; за ред. Ф. О. Ярошенка. – К., 2011. – Т. 1: Стабілізація державних фінансів у контексті стратегії реформ. – 2011. – 920 с.
6. Державний бюджет і бюджетна стратегія 2012–2014: стабілізація та сталий розвиток в умовах реформування економіки України: у 4 т./ДННУ «Акад. фін. управління»; за ред. Ф. О. Ярошенка. – К., 2011. – Т. 2: Бюджетна стратегія і Державний бюджет 2012: збалансованість, прозорість, реалістичність. – 2011. – 882 с.
7. Левицька С. О., Кошка К. А. Результативність перших етапів розвитку реалізації стратегії модернізації бухгалтерського обліку в державному секторі//Вісник Національного університету водного господарства та природокористування: Випуск 3 (47). Секція Економіка. Частина I. – 2009 – Рівне: НУВГП – С. 379–387.
8. Левицькая С. О. Реформирование бюджетного учета: государственное экономико-правовое регулирование, перспективы//Проблемы повышения эффективности функционирования предприятий различных форм собственности. – Вып. 1. Том II. – Донецк, 2008. – С. 46–52.
9. Сушко Н. І., Гізатуліна Л. В. Реформування системи бухгалтерського обліку в державному секторі //Незалежний аудитор. – №6. – 2012. – С. 56–57.
10. Сушко Н. І. Реалізація реформ бухгалтерського обліку в державному секторі//Державний бухгалтер та аудитор. – №1. – 2012. – С.11–17.
11. Бюджетне право: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.vuzlib.net/fp_l/4.htm.
12. Кодекс: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/Кодекс>
13. Управління державним бюджетом України: підручник/колектив авторів [заг. редакція М. Я. Азарова]. – К.: Міністерство фінансів України, 2010. – 816 с.
14. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.e-reading.org.ua/bookreader.php/1002290/_nehudlit_-_Byudzhetniii_Kodeks_Ukraini_-_Naukovo-praktichniii_komentar.html.

References:

1. Budget Code of Ukraine [electronic resource]. - Mode of access: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2456-17&p=1309936556715078> [in Ukrainian]
2. On approval of Strategy to modernize accounting system in public sector for 2007-2015: Resolution of Cabinet of Ministers of Ukraine from 16.01.2007 № 34 [electronic resource]. - Mode of access: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=888-2007-%F0>. [in Ukrainian]
3. Information support of public finances management [in 2 volumes] (scientific practical. edition.) / under general ed. of F.O. Yaroshenko. - K.: SSSI "Acad. of fin. management", 2010. - Vol 1: Standardization of budget accounting as a tool for public finance modernization in Ukraine / T.I. Iefimenko, L.G. Lovinska, S.V. Svirko, S.O. Levitska and others. - 2010. - 226 p. [in Ukrainian]
4. Svirko S.V., Firer D.O. Application of NR(S)A PS. Practice guide. Program CAPS "Certified Accountant of Public Sector" - K.: LLC "Ukrainian Institute of Law and assessment", 2012. - 314 p. [in Ukrainian]
5. State budget and fiscal strategy for 2012-2014: stabilization and sustainable development in terms of economic reform in Ukraine: 4 V. / DNNU SSSI "Acad. of fin. management", ed. by F.O. Yaroshenko. - K., 2011. - Vol 1: Stabilization of public finances under reform strategy. - 2011. - 920 p. [in Ukrainian]
6. State budget and fiscal strategy for 2012-2014: stabilization and sustainable development in terms of economic reform in Ukraine: 4 V. / DNNU SSSI "Acad. of fin. management", ed. by F.O. Yaroshenko. - K., 2011. - Vol 2: Budget Strategy and State Budget 2012: balance, transparency and realism. - 2011. - 882 p.
7. Levytska S.O., Koshka K.A. Effectiveness of early stages of development of strategy to modernize accounting in public sector // Scientific works of National University of Water Management and Nature Resources: Issue 3 (47). Section Economy. Part II. - 2009 - Pivne: NUWMNRU - P. 379-387. [in Ukrainian]
8. Levytskaya S.O. Reforming budget accounting: state economic regulation and prospects // Issues of improving functioning effectiveness for enterprises of different forms of ownership. - Issue. 1. Volume II. - Donetsk, 2008. - P. 46-52. [in Russian]
9. Sushko N.I., Gizatulina L.V. Reform of accounting in public sector // Independent auditor. - № 6. - 2012. - P. 56-57. [in Ukrainian]
10. Sushko N.I. Implementation of accounting reforms in public sector // Public Accountant and Auditor. - № 1. - 2012. - P.11-17. [in Ukrainian]
11. Budget Law [electronic resource]. - Mode of access: http://www.vuzlib.net/fp_l/4.htm. [in Ukrainian]
12. Code: [electronic resource]. - Mode of access: <http://uk.wikipedia.org/wiki/Кодекс> [in Ukrainian]
13. State Budget of Ukraine Management: tutorial / group of authors [gen. edition by Mykola Azarov]. - Kyiv: Ministry of Finance of Ukraine, 2010. - 816 p. [in Ukrainian]
14. Scientific and Practical Commentary on Budget Code of Ukraine [electronic resource]. - Mode of access: http://www.e-reading.org.ua/bookreader.php/1002290/_nehudlit_-_Byudzhetniii_Kodeks_Ukraini_-_Naukovo-praktichniii_komentar.html. [in Ukrainian]

Дата подання рукопису: 11.12.2012 р.